

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou  
Spisová značka: 10C/73/2016  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8816202183  
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2020  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina  
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8816202183.5

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Martinom Kopinom v právnej veci žalobcu: L. R., K.. XX.X.XXXX, O. B. K. I., J. XXX/XX, právne zastúpeného: Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., Nám. Sv. Egídia 95, 058 01 Poprad, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o určenie úveru zo zmluvy o úvere č. 802800257 za bezúročný a bez poplatkov, takto

### rozhodol:

I. Súd u r č u j e , že úver zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX, uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným dňa 14.10.2013, je bezúročný a bez poplatkov.

II. Žalobca m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške tohto nároku rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

### o d ō v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu žalobca navrhol, aby súd vydal rozsudok, ktorým by určil, že úver zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 14.10.2013 je bezúročný a bez poplatkov a zaviazal žalovaného nahradiť mu trovy konania.

2. O tejto žalobe rozhodol Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom sp.zn. XXC/XX/XXXX-XX zo dňa 17.10.2016, v spojení s opravným uznesením sp.zn. XXC/XX/XXXX-XX zo dňa 1.12.2016 tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovel a priznal žalobcovi voči žalovanému plnú náhradu trov konania.

3. Žalovaný voči tomuto rozsudku, v spojení s opravným uznesením, podal odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove uznesením, sp.zn. 12Co/14/2017-58 zo dňa 2.3.2017 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v znení opravného uznesenia zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Nadriadený súd v dôvodoch zrušujúceho uznesenia uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je dostatočne odôvodnené v časti nemožnosti žalovaného, ako veriteľa požadovať poplatky za poskytnutie úveru, aj keď je naznačená neprijateľnosť požadovať vrátenie úveru navýšeného o 100% vo forme poplatkov za poskytnutie úveru. Uviedol, že záver súdu prvej inštancie o bezpoplatkovosti a bezúročnosti úveru je predčasný a riadne zdôvodnenie tejto skutočnosti absentuje v odôvodnení rozhodnutia súdu, a to z dôvodu, že do konania ako dôkaz nebola predložená žalovaným tvrdená dohoda o splátkach, v ktorej si so žalobcom dohodol splátky a zároveň bezúročnosť úveru, čím došlo k novácii pôvodnej úverovej zmluvy. Zároveň je potrebné po vrátení veci preveriť skutočnosť tvrdenú v odvolaní ako nóvum zo strany žalovaného, že úver nebol poskytnutý v hotovosti, ale prostredníctvom zmenky.

5. Podľa §391 ods. 2 Zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), (2) Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

6. V zmysle právne záväzného názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie po vrátení veci v uvedenom smere doplnil dokazovanie.

7. Na nariadenom pojednávaní bol dopočutý žalobca, ktorý k veci uviedol, že nikdy so žalovaným nepodpisoval žiadnu dohodu o splátkovom kalendári o možnosti vrátiť úver v 12 mesačných splátkach tak, ako tvrdil žalovaný, že takáto dohoda mala byť podpísaná v deň uzavretia úverovej zmluvy. Zároveň mu určite nebol úver zo strany žalovaného poskytnutý vo forme zmenky alebo akéhokoľvek iného cenného papiera, ale buď v hotovosti alebo prevodom na účet, čo si už presne nepamätal. Úver od žalovaného bral s manželkou preto, že sa nachádzal vo finančnej tiesni z dôvodu, že mal nedoplatky na úhradách spojených s užívaním bytu. Z toho dôvodu mu bytový podnik hrozil exekúciami. Z dôvodu časovej núdze na úhradu týchto nedoplatkov bol nútený osloviť nebankovú spoločnosť - žalovaného a neriešil to prostredníctvom riadnej banky. Okrem toho, ako on sám, tak aj jeho manželka v tom období neboli dosť bonitní na to, aby im banka poskytla úver. O tejto tiesni žalovaného v čase poskytnutia úveru žalobca informoval. Takisto mu pri podpise úverovej zmluvy zo strany žalovaného nikto nevysvetľoval, akú výšku úroku bude platiť a že popri úroku bude zaviazaný platiť aj nejaký poplatok, ktorý by mal zahŕňať náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy a všetku ostatnú administratívu s tým spojenú.

8. Z vykonaného dokazovania súd zistil tento skutkový stav veci:

9. Na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej dňa 14.10.2013 žalovaný žalobcovi poskytol sumu úveru vo výške 800,- €. Túto sumu sa žalobca zaviazal žalovanému vrátiť navýšenú o 772,- € do 27.9.2014, t.j. do roka. Celkovo tak mal zaplatiť žalovanému čiastku 1.572,- €. Celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom tak mali tvoriť úrok vo výške 39,15% ročne z poskytnutého úveru, plus administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, vo výške 458,80 €. RPMN mala predstavovať 96,50% ročne. V zmluve zobrať spotrebiteľ na vedomie, že výška priemernej hodnoty ročnej RPMN na poskytnutý spotrebiteľský úver, platná ku dňu podpísania zmluvy, je vo výške 49,13%. V závere formulárovej zmluvy označenom ako „Potvrdenie o prevzatí peňažných prostriedkov“ spotrebiteľ svojím vlastnoručným podpisom potvrdzuje prevzatie peňažných prostriedkov uvedených v zmluve. Žalobca so žalovaným neuzavrel žiadnu dohodu o splátkovom kalendári, o možnosti vrátiť úver v 12-tich mesačných splátkach, a ani mu úver na základe podpísanej úverovej zmluvy nebol poskytnutý vo forme zmenky.

10. Na zistený skutkový stav veci súd aplikoval identické právne normy, ako sú uvedené v ods. 9. - 26. pôvodného rozsudku sp.zn. XXC/XX/XXXX-XX zo dňa 17.10.2016.

11. Procesne súd aplikoval aj nasledovné právne normy:

12. Podľa § 296 CSP, Spotrebiteľ môže predložiť alebo označiť všetky skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania a zákonnej koncentrácii konania sa nepoužijú.

13. Podľa §153 ods. 1 - 3 CSP, Strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. Ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

14. Podľa §154 CSP, Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

15. Podľa Článku 6. ods. 1 Základných princípov CSP, Strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu.

16. Podľa §295 CSP, Súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

17. Podľa §255 ods. 1 CSP, Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

18. Podľa §262 ods. 2 CSP, O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

19. Po aplikácii uvedených právnych noriem na zistený skutkový stav veci súd vec takto právne hodnotí:

20. Tvrdenie uvedené žalovaným, že popri úverovej zmluve mala byť so žalobcom uzavretá aj dohoda o splátkovom kalendári, o možnosti vrátiť úver v 12-tich mesačných splátkach, ako aj tvrdenie o tom, že úver nemal byť poskytnutý v hotovosti, ale prostredníctvom zmenky, je len rýdzo účelovým tvrdením zo strany žalovaného. Žalobca na pojednávaní uviedol, že oba tieto tvrdenia sú nepravdivé. Žalovaný ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní, na ktorom bol žalobca vypočutý, nezúčastnil sa ho a nerozporoval tieto tvrdenia žalobcu. Pokiaľ však tvrdí, že úver mal byť poskytnutý prostredníctvom zmenky, jeho tvrdenie sa javí byť nepravdivé priamo z ustanovenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, kde je posledný stĺpec nazvaný „Potvrdenie o prevzatí peňažných prostriedkov“ s konštatovaním, že spotrebiteľ svojím vlastnoručným podpisom potvrdzuje prevzatie peňažných prostriedkov uvedených v zmluve, t.j. v hotovosti. Je to tak priamo v rozpore s tvrdením žalovaného, že mal byť úver poskytnutý prostredníctvom zmenky alebo iného cenného papiera. Okrem toho, žalovaný tvrdil ako v podanom odvolaní ako nóvum, tak i skôr, že mal byť úver poskytnutý prostredníctvom zmenky, a že popri samotnej úverovej zmluve mala byť uzavretá so žalobcom aj dohoda o splátkach. Ako ale k samotnému odvolaniu, tak ani v neskorších štádiách konania po rozhodnutí nadriadeného súdu a vytyčení pojednávania vo veci žiaden z týchto dôkazov súdu nepredložil.

21. V spotrebiteľskom spore súd nie je povinný ex offo vykonávať dôkazy, ktoré nenavrhol dodávateľ finančnej služby, iba také, ktoré nenavrhol spotrebiteľ. Súd nie je povinný preskúmať bez ďalšieho tvrdenia dodávateľa finančnej služby, v tomto prípade žalovaného, ktoré nepodporí dostatočnými dôkazmi. Zároveň v súlade s §296 CSP sa vo vzťahu k dodávateľovi uplatní v sporovom konaní aj sudcovská a zákonná koncentrácia konania. Súd tak pred vyhlásením rozsudku vyhlásil dokazovanie za ukončené, do ktorého momentu žalovaný nedoplnil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení ohľadom toho, že mala byť uzavretá dohoda o splátkach a úver poskytnutý prostredníctvom zmenky. Je tak možné konštatovať, že v tomto smere žalovaný neunesol dôkazné bremeno a svoje tvrdenia nepreukázal.

22. V ďalšom sa súd stotožňuje s tvrdeniami žalobcu, že RPMN, vypočítané v úverovej zmluve, pri správnom výpočte nepredstavuje výšku 96,50% ročne, ale cez 300% ročne. I keby RPMN predstavovalo výšku 96,5% ročne, ako je uvedené v úverovej zmluve, ktorú vypíňal žalovaný, i to by už bolo možné hodnotiť ako v rozpore s dobrými mravmi a bez ďalšieho zmluvu považovať za bezúčelnú

23. Pokiaľ ide o vyhlásenie zmluvy za bezpoplatkovú, i napriek tomu, že do konania neboli predložené Všeobecné obchodné podmienky (VOP), súd má z vlastnej činnosti v obdobných sporoch žalovaného vedomosť o tom, že dohodnutý poplatok sa odvíja od čl. 13. VOP žalovaného, všeobecne používaného v obdobných zmluvách žalovaného.

24. Žalovaný opakovane na rôznych súdoch SR uplatňuje nároky z neprijateľných zmluvných podmienok, ktorých neprijateľnosť už bola opakovane prejudikovaná súdmi. Ide o časť nároku, ktorú v tomto konaní uplatnil z titulu čl. 13 Všeobecných obchodných podmienok a to z titulu poplatku v sume 192,52 eur, o ktorú bola istina úveru navýšená. Existuje široká rozhodovacia prax súdov, ktoré nie len časť predstavujúcu 2/3 poplatku, ktorá mala zahŕňať náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou ale aj 1/3 časť poplatku, ktorá mala predstavovať dohodnutý úrok vyhlásila za neprijateľnú zmluvnú podmienku (porovnaj napr. rozsudok Krajského súdu

v Prešove sp. zn. 6Co/89/2016 zo dňa 27.4.2017, rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 10C/99/2015 zo dňa 30.8.2017, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/56/2016 z 2.5.2017, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/177/2016 z 27.4.2017, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/180/2016 z 23.5.2017, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 23Co/280/2015 zo dňa 21.3.2016, rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Co/1153/2015 z 1.12.2016, atď.). Súd nevidí dôvod sa od tejto rozhodovacej praxe súdov odchýliť. Súd v týchto intenciách poukazuje na opakované porušovanie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka žalovaným, podľa ktorého ak súd niektorú zmluvnú podmienku vyhlásil za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti, je dodávateľ (žalovaný) povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. I napriek uvedenému žalovaný opakovane „skúša“, ktorý súd SR mu nároky uplatnené z týchto nečestných praktík prizná.

25. Pokiaľ ide o dohodnutý úrok, bez ohľadu na poplatok, tento bol dohodnutý vo výške 39,15% ročne z poskytnutého úveru. V čase poskytnutia úveru (október 2013) sa priemerná miera úrokov u spotrebiteľských úverov poskytovaných do jedného roka, poskytovaných bankami, poskytovala v sadzbe 10,2% ročne a od jedného do päť rokov v sadzbe 15,10% ročne. Je tak možné konštatovať, že dohodnutý úrok 39,15% ročne je v rozpore s dobrými mravmi.

26. Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011).

27. V konaní bolo preukázané tvrdením žalobcu, ktorému žalovaný neodporoval a o pravdivosti ktorého súd nemal dôvod pochybovať, že žalovaný využil životnú tieseň žalobcu, v ktorej sa pri uzavretí spornej zmluvy nachádzal a ktorá životná situácia žalobcu bola žalovanému v čase poskytnutia úveru známa. I keď v dobe uzavretia zmluvy ešte absentovala právna úprava občianskoprávnej úžery (§ 39a súčasne platného Občianskeho zákonníka), je nepochybné, že o takéto konanie zo strany žalovaného išlo. Pri absencii takejto právnej úpravy v čase poskytnutia úveru je možné hodnotiť konanie žalovaného a ním navrhované zmluvné podmienky zmluvy o úvere ako rozporné s dobrými mravmi v zmysle vyššie uvedených odsekov tohto odôvodnenia rozsudku a tým celú zmluvu o úvere ako eo ipso absolútne neplatnú a teda i bezpoplatkovú a bezúročnú.

28. Z uvedených dôvodov súd žalobe v celom rozsahu opätovne vyhovel a úver z napadnutej úverovej zmluvy týmto rozsudkom vyhlásil za bezúročný a bez poplatkov v súlade s návrhom.

29. Je možné konštatovať, že žalobca bol v konaní plne úspešný, nakoľko súd jeho žalobe v celom rozsahu vyhovel, preto mu súd v súlade s §255 ods. 1 CSP priznal plnú náhradu trov konania, ktorá zároveň nahŕňa i trovy odvolacieho konania Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 12Co/14/2017. V súlade s §262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.